

Hoofdlijnenakkoord
2018-2022

Duurzaam doorontwikkelen

Samen aan de slag in Heerenveen

“Als we ons samen inzetten, kunnen we zo’n omgeving maken.”

Waar staan we voor?

Heerenveen is een gemeente waar we steeds meer de verbinding zoeken met inwoners. De eerste stappen zijn de afgelopen vier jaar gezet en ook de aankomende jaren is ‘samenwerking’ de basis voor de toekomst met ruimte voor de gemeenteraad. Want de gemeente is van ons allemaal en met elkaar maken we een prettige leefomgeving. Als we ons samen inzetten, kunnen we zo’n omgeving maken.

Samen aan de slag

In onze keuzes leggen we verbinding met het thematisch raadsakkoord. Wat betekent dat voor de aankomende jaren? Daar waar een koppeling ligt met de speerpunten uit het raadsakkoord ligt het initiatief bij de gemeenteraad. Voor de andere onderwerpen is het college aan zet. We doen dit in nauw overleg om vervolgens daadwerkelijk samen aan de slag te gaan. En werken bijvoorbeeld meer met startnotities voor de gemeenteraad.

Financieel solide basis

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan financieel herstel. De huidige financiële situatie biedt een solide basis voor de toekomst. Dat geeft vertrouwen en biedt kansen, maar ook ruimte voor uitdagingen. Dit hoofdlijnenakkoord geeft daar een aanzet toe. Er blijft ook ruimte voor inbreng om bij te kunnen sturen.

Zes hoofdthema’s

Met ons uitgangspunt ‘samen aan de slag’ hebben wij zes thema’s benoemd die onze visie vormen. Voor het bepalen van deze thema’s zijn de ‘Global Goals’ als handvatten gebruikt.

Eind 2015 is door de Verenigde Naties een nieuwe wereldwijde agenda opgenomen die een eind moeten maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering. Deze zijn vertaald in 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (Global Goals). De goals hebben direct of indirect een verband met ons dagelijks werk en laten zien dat we niet alleen uitvoeren, maar ook katalysatoren van verandering zijn.

In de thema’s leggen we de link met een aantal van deze duurzame doelen die het beste aansluiten bij onze lokale visie. Duurzaamheid krijgt daarin een centrale plek.

In de uitwerking van de thema’s geven we aan wie we zijn en waar we voor staan de aankomende vier jaren:

• Thema Samen met inwoners	Pagina 4
• Thema Zorg en welzijn	Pagina 6
• Thema Wonen en leven	Pagina 8
• Thema Werken en ondernemen	Pagina 10
• Thema Toekomstbestendig en duurzaam	Pagina 12
• Thema Financiën en organisatie	Pagina 14

Samen vertalen we de thema’s de aankomende jaren naar resultaten.

Bestaand beleid wordt doorontwikkeld. In dit hoofdlijnenakkoord leggen we extra accenten voor de komende periode.

De Global Goals van de Verenigde Naties

Thema

Samen met inwoners

In Heerenveen luisteren we naar onze inwoners en we zijn ervan overtuigd dat de beste ideeën samen tot stand komen. Inwoners en ondernemers hebben de ruimte om zelf met plannen en voorstellen te komen. Daar helpen we bij. We zoeken naar mogelijkheden om regels te versoepelen of te verminderen.

Nieuwe lokale democratie

We hechten belang aan samenwerking en interactie tussen inwoners, ondernemers en overheid. Door samen te werken draagt iedereen vanuit eigen kennis en ervaring bij aan een plezierig leefklimaat en ontstaat nieuwe lokale democratie. De gemeente versterkt dit door meer ruimte te geven aan wat er leeft in de Heerenveense samenleving. We betrekken inwoners en ondernemers bij gemeentelijke taken en we spelen in op maatschappelijke initiatieven die in de samenleving spelen. Niet alleen de gemeente is verantwoordelijk voor de leefomgeving. Ook inwoners en

ondernemers nemen hun verantwoordelijkheid. We doen dit in harmonie en met respect voor elkaar. We gaan samen aan de slag om onze gemeente mooier te maken en leefbaar te houden. Om te wennen en te leren gunnen we elkaar de tijd.

Maak Het!

Maak Het! is de naam die de gemeente Heerenveen voor deze beweging heeft ingezet. Met Maak Het! creëren we commitment en hebben we een gezamenlijke ambitie: Wij zijn de Heerenveense wijken en dorpen: we zijn klein, maar doen groot. Samen maken

we onze samenleving sterk. Met Maak Het! versterken we onze lokale democratie. De gemeente stelt zich dienstbaar op en luistert naar en denkt mee met inwoners. Maak Het! betekent experimenteren met nieuwe vormen van inspraak door inwoners. Maak Het! is niet alleen een beweging, maar onze dagelijkse manier van werken.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie geeft richting aan de ontwikkeling van onze gemeente als het gaat om ons leefklimaat. Er is binnen overheden vaak sprake van complexe en versnipperde regelgeving. Ook in onze gemeente.

Het moet eenvoudiger, efficiënter en beter. Geen eindeloze procedures meer, maar juist samenwerken met inwoners, ondernemers en andere overheden om de leefomgeving te verbeteren. De Omgevingswet helpt ons daarbij. Als gemeente laten we meer los en maken we gebruik van de mogelijkheid om flexibel te zijn. Dat betekent ook een verandering in houding en gedrag.

Thematisch raadsakkoord

De gemeenteraad gaat aan de slag met een thematisch raadsakkoord. Daar waar in dit hoofdlijnenakkoord raakvlakken zijn met de thema's uit het thematisch raadsakkoord, is dit met een * aangegeven bij de resultaten.

Resultaten 2018-2022

Samen met inwoners

- * Samen met inwoners de in het hoofdlijnenakkoord genoemde doelen uitvoeren.
 - Communicatieve ondersteuning van de initiatieven.
 - Onderzoeken en toepassen van versoepeling of verminderen van regels.
- * Organiseren van participatietrajecten bij (grote maatschappelijke) projecten.
- * Voortzetten van experimenten om te leren van verschillende vormen (Zoals Maak Het! en Buitengewoon De Greiden).
- Realiseren en uitvoeren van de omgevingsvisie en Omgevingswet.

"We zijn ervan overtuigd dat de beste ideeën samen tot stand komen."

1. EINDE AAN ARMOEDE

3. GEZONDHEID EN WELZIJN

“We helpen inwoners van alle leeftijden om gezond en met plezier te kunnen leven.”

Thema

Zorg en welzijn

Iedereen doet mee in onze gemeente. We bouwen veerkracht op voor inwoners in kwetsbare situaties en we helpen inwoners van alle leeftijden om gezond en met plezier te kunnen leven. Om dit te realiseren werken we aan doorontwikkeling van het sociaal domein en zoeken we verbinding met partners.

Jeugdzorg

Kinderen en jongeren moeten veilig en evenwichtig kunnen opgroeien in onze gemeente. Voor de meeste kinderen in Heerenveen is dat ook zo, maar er zijn ook grote verschillen. Middelen en voorzieningen moeten aangewend worden om onder andere armoede, achterstanden en problemen bij deze groep te voorkomen en kansen te vergroten. Door samen te werken met hulpverleners en maatwerk te leveren, willen we de problematiek aanpakken en verkleinen. Er mag geen belemmering zijn om mee te kunnen doen op bijvoorbeeld school of bij een sportvereniging.

Armoede

We willen een einde aan armoede. Mee kunnen doen aan sociale, maatschappelijke en culturele activiteiten is belangrijk voor nu en

voor later. De keuze om hieraan mee te kunnen doen, mag niet bepaald worden door financiële beperkingen. Het minimele is er om inwoners en gezinnen met een laag inkomen de kans te bieden mee te kunnen doen. Door samen te werken met professionals en expertises op elkaar af te stemmen pakken we armoede aan. Deze aanpak is er op gericht om de vicieuze cirkel van armoede en schulden te doorbreken.

Lezen en schrijven

Bijna de helft van de inwoners met financiële problemen heeft moeite met lezen en schrijven. De kans op werk, sociale contacten en goede gezondheidszorg is daardoor kleiner. Deze groep bieden we ondersteuning door inzet van taalscholen en taalhuizen. Door voorschoolse ondersteuning wordt taalachterstand bij kinderen eerder voorkomen.

Zorg en ondersteuning

In Heerenveen hebben we zorg voor elkaar. Het is onze taak om te zorgen voor ouderen of inwoners met een beperking, een ziekte of achterstand. Wij helpen deze inwoners om thuis te kunnen blijven wonen als het alleen of met hulp van de omgeving niet meer lukt. Kan iemand echt niet thuis blijven wonen dan zijn er mogelijkheden voor dagbesteding of beschermd of begeleid wonen. Door preventief, doelgroep- en gebiedsgericht te werken bieden we vooral maatwerk. Zo krijgt iedereen de zorg die nodig is. We innoveren, monitoren en evalueren om het nog beter te kunnen doen.

Preventieve gezondheid

In Heerenveen willen we dat inwoners gezond zijn en blijven. We bevorderen en beschermen de

gezondheid van onze inwoners zoveel mogelijk en proberen ziekten en complicaties zo vroeg mogelijk te signaleren. Op het gebied van preventie, zorg en welzijn wordt steeds meer samengewerkt door professionals. Door integraal te werken wordt makkelijker de relatie gelegd met andere factoren zoals werk, armoede, schulden en kunnen we eerder inspelen op gezondheidsrisico's. We nemen initiatief en faciliteren bij de vormgeving van preventieve zorg.

Welzijn

Door kwetsbare inwoners wordt vaak een beroep gedaan op vrienden, familie of burens. Mantelzorg gaat vaak nog veel verder en vormt soms een enorme belasting. Daar is aandacht voor nodig. We bieden voorzieningen in dorpen en wijken waar inwoners terecht kunnen voor dagbesteding. We helpen inwoners bij eenzaamheid en dementie.

Sport

Sport beweegt en verbindt. Alle inwoners moeten de mogelijkheid hebben om te sporten. Daarom zijn onze sportfaciliteiten geschikt en toegankelijk voor al onze inwoners. Er wordt nauw samengewerkt met sportaanbieders, scholen en instellingen. We zorgen voor voldoende en goede accommodaties die ook toegankelijk zijn voor inwoners met een beperking en stimuleren de sportdeelname van deze groep.

Resultaten 2018-2022

Zorg en welzijn

Doorontwikkeling van het sociaal domein.

Ontwikkelen en uitvoeren van gebiedsgerichte aanpak.

Inwoners helpen om langer thuis te blijven wonen.

Ondersteuning bieden aan mantelzorgers en vrijwilligers.

Aanpakken van de problematiek bij de grootste risicogroepen (verwarde personen, verslaafden, inwoners met psychische problemen).

Terugbrengen van het aantal laaggeletterden.

Bereiken en ondersteunen van inwoners met een risico op gezondheidsproblemen.

Aandacht voor roken, alcohol- en drugsmisbruik en overgewicht.

Verminderen van problematische eenzaamheid.

Vergroten van sport- en beweegactiviteiten, waaronder wandelpaden en buitenfitness.

Bereikbare, duurzame en toegankelijke sport- en cultuurvoorzieningen.

Uitvoeren van sportbeleid 2017.

“Inwoners staan centraal bij de ontwikkeling van leefbare wijken en dorpen.”

Thema

Wonen en leven

We willen graag dat iedereen in onze gemeente toegang heeft tot adequate, veilige en betaalbare huisvesting en basisvoorzieningen. Bereikbaarheid, veiligheid en duurzame ontwikkelingen in wijken en dorpen staan centraal. We spannen ons in voor het stimuleren van cultuur en een aantrekkelijke groene omgeving.

Leefbare wijken en dorpen

Inwoners staan centraal bij de ontwikkeling en het behoud van leefbare wijken en dorpen. Samen geven we antwoord op de vraag: wat is er nodig om jouw omgeving aantrekkelijker te maken? We staan open voor ideeën van inwoners. We zetten in op veilige, hele, schone wijken en dorpen waar het prettig wonen, leven en werken is. We werken aan een inclusieve samenleving, zodat inwoners met een beperking net zo goed mee kunnen doen in onze gemeente als inwoners zonder beperking.

Vitale kernen

We willen iedereen ondersteunen om actief mee te doen in eigen dorp of wijk. Om elkaar te kunnen ontmoeten nemen dorpshuizen en wijkcentra een centrale plek in. Er moeten voldoende sport- en beweegactiviteiten beschikbaar zijn voor een gezond leven. We investeren in centrumontwikkeling van Heerenveen, Akkrum, Aldeboarn en Jubbega. Hiervoor maken we gebruik van het bestaande fonds Vitale Kernen.

Mobiliteit en bereikbaarheid

Alle wijken, dorpen en voorzieningen moeten veilig en goed bereikbaar

zijn door wegen en fietspaden. Er is verbinding nodig tussen de dorpen en wijken, maar ook binnen de dorpen en wijken. Goed openbaar vervoer draagt bij aan plezierige woonomgeving. De gemeente is fietsvriendelijk en extra faciliteiten voor fietsers staan centraal.

Sport

Wij zijn trots op ons sportimago. Heerenveen is een plek om talent voor sport te ontwikkelen en een voedingsbodem voor topsport. In Sportstad Heerenveen komen topsport en breedtesport samen. Ons sportimago heeft een positieve invloed op het aantrekken van

mensen en ondernemers van buitenaf. Grote (inter)nationale sportevenementen dragen bij aan het sportimago van de gemeente.

Cultuur

Cultuur is van grote waarde in onze gemeente en draagt bij aan de

belevingswereld en creativiteit van inwoners. Cultuur brengt plezier, ontspanning en brengt mensen samen. Activiteiten moeten voor iedereen bereikbaar zijn. De aankomende jaren werken we aan het stimuleren van cultuur in de gemeente. Verrassende cultuurevenementen geven een extra impuls aan Heerenveen.

Recreatie en toerisme

In de gemeente is een variatie aan recreatiemogelijkheden. Om recreatie en toerisme te versterken blijven we investeren in water- en groene recreatie en verschillende soorten evenementen.

Resultaten 2018-2022

Wonen en leven

- * Samen met inwoners de leefbaarheid in dorpen en wijken verbeteren.
- Wijken en dorpen zijn schoon, heel en veilig.
- Er is een goede balans in de beschikbaarheid van verschillende soorten woningen.
- * Stimuleren en faciliteren van wijk- en dorpsvoorzieningen.
- Uitvoering geven aan integraal veiligheidsplan 'Samen leven, samen doen' 2017-2021.
- Heerenveen wordt fietsgemeente.
- Uitvoering geven aan project Beter Bereikbaar (A32).
- Uitvoering Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan 2017.
- Maken van een mobiliteitsanalyse en proactief acteren op OV concessie van de provincie.
- Uitvoering van cultuurbeleid 2017.
- Budget voor aansprekende (inter)nationale evenementen op het gebied van sport en cultuur.
- * Onderzoek, voorbereiding en start uitvoering van aanpassingen in centra van Heerenveen, Akkrum, Aldeboarn en Jubbega. Verkenning en besluit Cultuurhuis Heerenveen.
- Beschikbaarheid van snel internet in de dorpen en in het buitengebied.

Thema

Werken en ondernemen

In Heerenveen willen we middelen en kansen benutten voor een constante economische groei. Er is voldoende werkgelegenheid en we willen zoveel mogelijk inwoners helpen aan passend werk. We voorzien in goede infrastructuur waar iedereen gebruik van kan maken en bevorderen innovatie.

Economische groei

De afgelopen jaren is gebleken dat bedrijven zich graag vestigen in Heerenveen.

De wereldwijde economie trekt aan. Projectontwikkelaars weten ons te vinden en willen graag investeren.

De aankomende jaren zetten we in op ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen zoals Klaverblad Noord-Oost. We leggen focus op versoepeling en het terugbrengen van regels en kijken vooral naar wat wel kan. We zoeken aansluiting bij ondernemers.

Werkgelegenheid

Heerenveen is de banenmotor van Friesland. Dat willen we blijven.

We vinden werk en ondernemen belangrijk in onze gemeente. Wie hier woont, moet hier ook kunnen werken. Werk geeft perspectief, inspireert en draagt bij aan zelfontwikkeling.

Meer ondernemingen in de gemeente betekent ook meer banen. Economische groei en werkgelegenheid gaan hand in hand.

Fatsoenlijk werk voor iedereen

Het vinden van werk is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Met een baan zijn mensen in staat een zelfstandig bestaan op te bouwen en talenten te ontwikkelen. Een baan biedt perspectief. Werk moet lonen en daar waar het nodig is, helpen

we. Dat kan zijn voor schoolverlaters, inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt of statushouders. We zoeken verbinding met onderwijs en bedrijfsleven. Voor kwetsbare groepen versterken we de samenhang tussen werk, activering, zorg en welzijn.

Circulaire economie

De bevolking groeit en grondstoffen worden steeds schaarser. In Heerenveen willen we dat economie en ecologie elkaar versterken. We voorkomen schade aan de leefomgeving en beschouwen nieuwe manieren van werken als kansen voor economische groei.

Resultaten 2018-2022

Werken en ondernemen

Investeren in nieuwe bedrijventerreinen zoals Klaverblad Noord-Oost.

Meer inwoners hebben betaald regulier werk.

Een pact sluiten tussen onderwijs, werknemers, bedrijfsleven en overheden.

Het in samenhang uitvoeren van de Wsw en de Participatiewet met relevante stakeholders.

Experimenteren met andere vormen van werktoeleiding.

Invulling en ontwikkeling van circulaire economie.

"We willen middelen en kansen benutten voor een constante economische groei."

Thema

Toekomstbestendig en duurzaam

Ons klimaat verandert en dat is merkbaar in de natuur. Actie is nodig om de effecten van deze verandering te bestrijden. Duurzame en moderne energie draagt daar aan bij. In Heerenveen willen we duurzaam leven, wonen en werken. We werken aan bewustwording om onze natuurlijke rijkdommen te beschermen. Samen zorgen we voor een gezonde leefomgeving.

Duurzaamheid

We willen bijdragen aan een duurzame wereld. Daarin nemen we verantwoordelijkheid. Dat begint bij ons zelf. Bij beheer en inrichting van onze directe omgeving houden we rekening met de invloeden en gevolgen van de klimaatverandering, ook voor de langere termijn. Duurzaamheid betekent voor ons evenwicht tussen mens,

natuur en economie en voldoende verscheidenheid in planten, dieren en organismen.

We stimuleren inwoners om per direct zelf aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld door bewuster in te kopen of te kiezen voor andere vormen van energie. Duurzame energie is voor iedereen toegankelijk en er is aandacht voor eventuele financiële consequenties.

Duurzaamheid brengen we een stap verder door samen te werken met inwoners, bedrijven, verenigingen en instellingen.

Energietransitie

Klimaatverandering is een grote uitdaging. Hierin nemen wij verantwoordelijkheid. De overgang van het gebruik van fossiele brandstoffen naar volledige duurzame energie-

bronnen staat hoog op de agenda van onze gemeente. We willen dat inwoners energie- en omgevingsbewust leven en werken. We werken samen met andere gemeenten, provincie, Wetterskip, ondernemers en inwoners om besparingsdoelen te realiseren.

Bodem

In Heerenveen willen we duurzaam omgaan met de bodem en bodemschatten. Er is niet voldoende zicht op wat er zich in de bodem bevindt en we hebben beperkte invloed op wat eruit gehaald wordt. Duurzaam beheer van de bodem is van invloed op de leefomgeving en de gezond-

heid. Om goede keuzes te kunnen maken, werken we samen met betrokkenen om inzicht te krijgen in wat er in onze bodem zit (grondstoffen en infrastructuur). Uitwerking van een strategie en het maken van een visie geeft ons richting om te kunnen bepalen hoe hiermee om te gaan.

Resultaten 2018-2022

Toekomstbestendig en duurzaam

* Invulling geven aan de energietransitie op basis van de Friese energiestrategie door het opstellen van een lokale strategie en een vertaling naar een plan van aanpak.

Uitvoering geven aan klimaatadaptatie.

* Stimuleren van lokale en gebiedsgerichte oplossingen.

* Duurzame energie is toegankelijk voor inwoners en we creëren draagvlak.

Behoud en vergroten van biodiversiteit.

Strategie en visie op gebruik en benutting ondergrond.

“Samen beschermen we onze natuurlijke rijkdommen en zorgen we voor een gezonde leefomgeving.”

"Er is financiële ruimte om samen invulling te geven aan dat wat zij belangrijk vinden."

Thema Financiën en organisatie

De vijf eerste thema's geven de belangrijkste speerpunten voor de aankomende vier jaar aan. In het thema financiën en organisatie vertalen we onze keuzes in cijfers. Dit doen we op hoofdlijnen en met de kennis die we nu hebben. Er is financiële ruimte om samen met de gemeenteraad en inwoners invulling te geven aan dat wat zij belangrijk vinden.

Lastendruk

Er is een solide financiële basis en we willen dat inwoners en ondernemers daar van mee profiteren. Dat doen we daar waar het kan, maar we blijven voorzichtig. Want ook op de langere termijn willen we financieel gezond blijven. Als onze financiën het toelaten schaffen we de hondenbelasting af en verlagen we de Onroerend Zaak Belasting (OZB). Hierbij houden we rekening met de groep niet-woningen (waaronder bedrijven).

De organisatie is klaar voor de toekomst

De organisatie beweegt mee met de verandering in de samenleving. Meer dan ooit zijn we dienstverlenend, helpen daar waar nodig en dragen bij aan een duurzame en florierende economie in onze gemeente. De aankomende jaren werken we aan verdere professionalisering, kwaliteitsverbetering en efficiency-

verhoging van de organisatie en goed werkgeverschap. Dit doen we met voldoende middelen, door mensen uit te dagen en ziekte-verzuim terug te dringen. Daar waar mogelijk geven we het goede voorbeeld door het in dienst nemen van medewerkers met een arbeidsbeperking. We werken met plezier, zijn transparant en klaar voor de toekomst.

Financiële mutaties Hoofdpijnenakkoord 2018 - 2022

Thema Samen met inwoners	2019	2020	2021	2022
Samen met inwoners de in het hoofdpijnenakkoord genoemde doelen uitvoeren.	100	100	PM	PM
Communicatieve ondersteuning van initiatieven.	25	25	25	25
Onderzoeken en toepassen van versoepeling of verminderen van regels.	50	50	PM	PM
Organiseren van participatietrajecten bij (grote maatschappelijke) projecten.	B	B	B	B
Voortzetten van experimenten om te leren van verschillende vormen (Zoals Maak Het! en Buitengewoon De Greiden).	50	50	50	50
Realiseren en uitvoeren van de omgevingsvisie en Omgevingswet.	B	PM	PM	PM
Totaal thema Samen met inwoners	225	225	75	75

Thema Zorg en welzijn	2019	2020	2021	2022
Doorontwikkeling van het sociaal domein.	50	PM	PM	PM
Ontwikkelen en uitvoeren van gebiedsgerichte aanpak.	50	PM	PM	PM
Inwoners helpen om langer thuis te blijven wonen.	50	PM	PM	PM
Ondersteuning bieden aan mantelzorgers en vrijwilligers.	B	B	B	B
Aanpakken van de problematiek bij de grootste risicogroepen (verwarde personen, verslaafden, inwoners met psychische problemen).	B	B	B	B
Terugbrengen van het aantal laaggeletterden.	125	125	125	125
Bereiken van inwoners met een risico op gezondheidsproblemen.	B	B	B	B
Voorkomen van roken, alcohol- en drugsmisbruik en overgewicht.	B	B	B	B
Verminderen van problematische eenzaamheid.	50	50	50	50
Vergroten van sport- en beweegactiviteiten, waaronder wandelpaden en buitenfitness.	10	10	10	10
Bereikbare, duurzame en toegankelijke sport- en cultuurvoorzieningen.	B	B	B	B
Uitvoeren van sportbeleid 2017.	B	B	B	B
Totaal thema Zorg en welzijn	335	185	185	185

Thema Wonen en leven	2019	2020	2021	2022
Samen met inwoners de leefbaarheid in dorpen en wijken verbeteren.	200	200	200	200
Wijken en dorpen zijn schoon, heel en veilig.	B	B	B	B
Er is een goede balans in de beschikbaarheid van verschillende soorten woningen.	B	B	B	B
Stimuleren en faciliteren van wijk- en dorpsvoorzieningen.	PM	PM	PM	PM
Uitvoering geven aan integraal veiligheidsplan 'Samen leven, samen doen' 2017-2021.	B	B	B	B
Heerenveen wordt fietsgemeente.	50	PM	PM	PM

Thema Wonen en leven	2019	2020	2021	2022
Uitvoering geven aan project Beter Bereikbaar (A32).	PM	PM	PM	PM
Uitvoering Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan 2017.	B	B	B	B
Maken van een mobiliteitsanalyse en proactief acteren op OV concessie van de provincie.	100	B	B	B
Uitvoering van cultuurbeleid.	B	B	B	B
Budget voor aansprekende (inter)nationale evenementen op het gebied van sport en cultuur.	75	75	75	75
Onderzoek, voorbereiding en start uitvoering van aanpassingen in centra van Heerenveen, Akkrum, Aldeboarn en Jubbega. Verkenning en besluit Cultuurhuis Heerenveen.	B	B	B	B
Beschikbaarheid van snel internet in de dorpen en in het buitengebied.	PM	PM	PM	PM
Totaal thema Wonen en leven	425	275	275	275

Thema Werken en ondernemen	2019	2020	2021	2022
Investeren in nieuwe bedrijventerreinen zoals Klaverblad Noord-Oost.	25	25	25	25
Meer inwoners hebben betaald regulier werk.	B	B	B	B
Een pact sluiten tussen onderwijs, werknemers, bedrijfsleven en overheden.	50	PM	PM	PM
Het in samenhang uitvoeren van de Wsw en de Participatiewet met relevante stakeholders.	B	B	B	B
Experimenteren met andere vormen van werktoeleiding.	B	B	B	B
Invulling en ontwikkeling van circulaire economie.	50	PM	PM	PM
Totaal thema Werken en ondernemen	125	25	25	25

Thema Toekomstbestendig en duurzaam	2019	2020	2021	2022
Invulling geven aan de energietransitie door het opstellen van een lokale strategie en een vertaling naar een plan van aanpak.	100	100	PM	PM
Uitvoering geven aan klimaatadaptatie.	B	50	PM	PM
Stimuleren van lokale en gebiedsgerichte oplossingen.	25	25	25	25
Duurzame energie is toegankelijk voor inwoners en we creëren draagvlak.	PM	PM	PM	PM
Behoud en vergroten van biodiversiteit.	100	100	100	100
Onderzoek en visie bodem.	B	50	PM	PM
Totaal thema Toekomstbestendig en duurzaam	225	325	125	125

Thema Financiën en organisatie	2019	2020	2021	2022
Verlaging lokale lasten.	B	575	575	575
Totaal thema Financiën	B	575	575	575

Totaal mutaties	1.335	1.610	1.260	1.260
------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------